

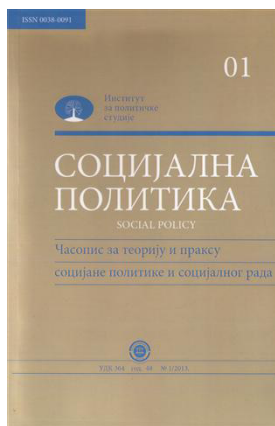
*Драгана Динић**

Институт за политичке студије, Београд

СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА

Приказ часописа за теорију и праксу
социјалне политике и социјалног рада,
Институт за политичке студије

Социјална политика, ревија за социјално-економска питања је почела да излази 1946. године¹⁾, под називом *Весник рада*,



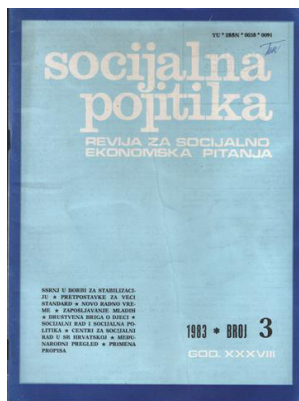
као орган за питања социјалне политике и заштите рада. Издавач је била Југословенска конференција за социјалне делатности формирана као посебан облик деловања Савезне конференције ССРНЈ. Излазила је месечно²⁾, а у фокусу интересовања њених аутора били су теорија и пракса социјалне политике, питања планирања и остваривања циљева социјалног развоја у основној организацији удруженог рада, месној заједници, комори и ширим друштвено-политичким заједницама. Основни циљ је био да се прати и подстиче политичка и стручна активност друштвених органа, самоуправ-

- 1) Овај податак је преузет из *Социјалне политике* бр 3/1983. Ипак има и другачијих навода када је у питању година почетка штампања овог часописа. Тако у документацији Института за социјалну политику постоји «Захтев за финансирање часописа *Социјална политика*» 04 Број 315/1 од 20.04.1992. године у коме пише да часопис за социјално-економска питања *Социјална политика* излази од 1947. године и да је финансиран од стране СЗНЈ.
- 2) Тираж је био 1000 комада, а цена за годину дана (нпр. 1983.) износила је 2000 динара. За издавача је потписан др Берислав Шефер. Часопис је имао поред издавача и Издавачки савет (13 чл.), Уређивачки одбор (од 7 чл.), главног и одговорног уредника, уредника и секретара редакције.

них организација и заједница у задовољавању потреба радних људи и грађања у области запошљавања, рада, здравства, пензијског и инвалидског осигурања, социјалне и дечје заштите, образовања, становања, друштвене заштите бораца НОР-а, као и друга значајна питања личног и друштвеног стандарда. Часопис се посебно бавио самоуправним интересним организовањем у области социјалне политике, како с аспекта обезбеђења примене принципа солидарности, узајамности и социјалистичког хуманизма у области задовољавања заједничких потреба радних људи и грађана, тако и с аспекта развоја организација удруженог рада у области друштвених делатности, њиховог самоуправног организовања и доприноса који пружају развоју производних делатности и друштва као целине.

Приређивачи часописа су настојали да благовремено упознају читаоце са новим прописима, друштвеним договорима и самоуправним споразумима, планским и политичко-програмским документима из социјално-политичког подручја, са самоуправном праксом организација удруженог рада, самоуправних интересних заједница и њихових савеза у републикама, аутономним покрајинама и федерацији, са праксом скупштина и њихових органа. Посебно третира правни аспект заштите социјалних права и објављује праксу судова из области социјалне политике.

Управо су ови циљеви и настојања редакције профилисали поменути часопис тако да је он имао више информативни и политички карактер, а мање стручни и научни. Само је по неки текст био објављен у форми научног рада, остало су углавном били говори, извештаји, одлуке, реферати и сл.



Весник рада од 1951. године мења назив у *Социјалну политику* и истовремено проширује је своју делатност на остала социјално-економска питања и наставља да излази све до 1989. године.

Након двогодишње паузе, 1991. године, Институт за социјалну политику³⁾ је откупио власничка, оснивачка и издавачка права од правонаследника СК, ССРНЈ, Савеза социјалистичких партија Југосла-

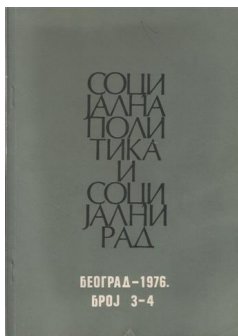
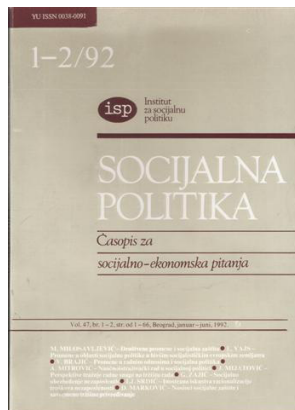
3) Шире о томе видети у *Гласу осигураника* од 25.06.1992. у тексту «Обновљен часопис *Социјална политика*».

вије и наставио да издаје *Социјалну политику*, приредивши два двоброја за 1991. годину (бројеви 1-2/1991. и 3-4/1991). Тада се прекида пракса месечног објављивања часописа, те се издају само 4 броја годишње (осим у 1991. када су издата два двоброја)⁴⁾.

Промена издавача (ИСП) довела је до тога да часопис почне да се уређује према стандардима који важе за научне часописе: обавезан резиме текста, на руском и енглеском језику, литература, референце, рецензије... У номенклатури часописа *Социјална политика* је сврстана у научне периодике од националног значаја и излазила је тромесечно, тј. 4 броја годишње. Издавачку политику и програмску оријентацију часописа утврдило је Научно веће Института за социјалну политику у проширеном саставу. Стални прилог часописа биле су *Актуелне информације* које су на сажет и једноставан начин пружале обавештења о социјано-политичким актуелностима у земљи и иностранству. Специјални прилози *Социјалне политике* (монографије, студије, сепарати, документа и др.) излазили су по потреби и третирали су најактуелнија питања социјалне политике.

Овде је потребно скренути пажњу и на још један часопис који се често меша са *Социјалном политиком*. Ради се о часопису *Социјални радник* који је почео да излази 1964. године и који је 1971. године променио назив у *Социјална политика и социјални рад* - часопис за теорију и праксу. Овај часопис су издавали заједнички Институт за социјалну политику и Друштво социјалних радника СР Србије.

У *Социјалној политици* бр. 1-2/1991, редакција је, на страни III, обавестила читаоце и сараднике о јубилеју овог часописа: **Четири деценије часописа**. Дакле, редакција је узела у обзир само излагање *Социјалне политике* од 1951, а не и *Весника рада* који јој је претходио.



4) Часопис се штампао у новом Б5 формату, а годишња претплата за правна лица је износила 2.000, а за појединце 600 динара.

Часопис је променио власника и издавача у време великих изазова кризе и транзиције ка тржишној економији, када социјална политика добија нове димензије, значења и садржаје. Тиме су створени услови за даље подизање квалитета часописа, за његово уредно излагање и коректан однос према ауторима и читаоцима. Он је био отворен за сарадњу домаћих и иностраних аутора који се баве теоријским и емпиријским истраживањима у друштвеним наукама. Интердисциплинарност социјалне политике као научне области, омогућавала је сарадњу социолога, правника, социјалних радника, психолога и других, који су истраживали проблеме друштвених промена, социјалне политике, социјалног развоја и социјалног рада.

Изалагање *Социјалне политике* поново је прекинуто 1992. године због економског и политичког расула у нашој земљи. Већ тада су били укинута Градски и Покрајински заводи за социјални рад (1991), а неколико година касније угашен је и Институт за социјалну политику (1995). Све то је довело до видљивог застоја у области стручног и научно-истраживачког рада у сфери социјалне политике и социјалне заштите.

Исте године (1995), **Институт за политичке студије (ИПС)** из Београда припаја себи Институт за социјалну политику (ИСП), тј. преузима објекат, запослене, библиотеку и архиву и делатност тог института. Годинама је ИПС настојао да обнови издавање *Социјалне политике*, али због финансијских ограничења то није било могуће до сада.

Ове године (2013), након паузе од 21 године, изашао је први број часописа *Социјална политика*, у издању ИПС, а као наставак *Весника рада* и *Социјалне политике* коју је издавао ИСП. Часопис је штампан у 300 примерака, у формату Б5, а излазиће три пута годишње и носи ознаку М53 (1бод) у номенклатури научних часописа. Од када је почела да излази *Социјална политика* је претрпела значајне промене: смањен јој је формат, тираж, а и учесталост излагања, док су се на другој страни усложњавали проблеми и питања социјалне политике и социјалног рада, на које је она фокусирана.

Проф. др Мирослав Бркић, главни и одговорни уредник броја 1/2013 овог часописа у Уводнику истиче да је жеља свих да обновиљена *Социјална политика* «поново буде 'место сусрета' теорије и праксе, у земљи и шире, критичких промишљања, иницијатор по-

зитивних промена, са становишта целокупног система, а пре свега његових корисника».

Први број обновљене *Социјалне политике* тематски је посвећен **теоријско методолошким основама социјалне политике и социјалног рада**. На 194 стране штампана су два оригинална научна рада, шест прегледних радова и један приказ књиге. Један од научних радова, ауторке из Словеније у целости је штампан на енглеском језику. Аутори прегледних радова су из бивших република и из Србије. Сви радови су написани у складу са стандардима научних часописа. Посебно скрећемо пажњу на уводни научни рад професора Милосава Милосављевића - *Традиција истраживања у социјалном раду*, који на извештајан начин представља мост између актуелног и претходних издања овог часописа⁵⁾.

Имајући у виду актуелност проблематике којом се бави социјална политика, овај часопис има сигурну будућност и зато га топло препоручујемо како научној тако и стручној јавности.

5) Проф. Милосављевић је, наиме, годинама уназад објављивао своје радове у *Социјалној политици*.

Овај рад је примљен 22. јула 2013. а прихваћен за штампу на састанку Редакције . октобра 2013. године.